

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı sayın Kemal UNAKITAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

M. Mesut ÖZAKCAN
Aydın Milletvekili

Sayın Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN' ın, 15.09.2005 tarihinde, Özelleştirme uygulamalarına ilişkin Özelleştirme İdaresinde düzenlemiş olduğu basın toplantısında, konuya ilişkin bazı açıklamalarda bulunmuş ve bu açıklamalar bazı ulusal gazetelerimizin İnternet sayfalarında son dakika haberleri olarak yer almıştır. Kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi ve gerçeklerin bilinmesi bağlamında sayın UNAKITAN'ın aynı zamanda itiraf niteliği taşıdığı basın açıklamasına ilişkin sorularım aşağıdadır.

- 1- Söz konusu basın toplantısında, Tüpraş'ın 6 ay önce borsada satılan, yüzde 14.76 hissesi ile ilgili iddialar için "456 milyon dolar, o an en iyi fiyat, en iyi değerdir. Bu hisseleri o zaman satmasalardı, bugün bedavaya gidecekti" açıklaması yapılmıştır. Sayın UNAKITAN, yüzde 14.76 hissenin borsada satıldığını söyleyerek, "o hisseler kimlerdir? Kimsenin de bildiğini zannetmiyorum. Her gün el değiştiren, satılan hisseler bunlar. Ama o an bu fiyat, en iyi değerdir" açıklaması yapmıştır. Sayın UNAKITAN, 14.76 hissenin borsada satıldığını söylemek suretiyle "kimsenin de bu hissedarları bildiğini zannetmediğini" ifade etmektedir. Ancak, kamuoyunda, TÜPRAŞ'ın, 14.76 hissesini altı yabancı fona verilmesinden, haberdar olan Hükümet üyesinin olduğu iddia edilmektedir. Bu iddialar doğrumudur?
- 2- Sayın UNAKITAN tarafından, "ayrıca, bugün yüzde 51'lik satış, normal hisse satışı değil. Yönetim hakkını satıyorsunuz. Bu yüzde 51'ine verilen para değil. Tüpraş'ın yönetim hakkına verilmiş paradır. Ben eminim" açıklaması yapılmıştır. Açıklamanızda yer alan, "yönetim hakkının satılması" ve " Bu yüzde 51'ine verilen para değil" iddianızın, satılan TÜPRAŞ hisselerinin yüzde 50'den 1 fazla olmasına bağladığınız görülmektedir. Oysa, 2004'ün Ocak ayında yapılan, Tüpraş'ın yüzde 65'inin 1.3 milyar dolara satıldığını ve ÖİB tarafından onaylandığını açıklamaktan kaçınmaktasınız. Bir buçuk yıl önce gerçekleşen ancak, Petrol İş Sendikasının çabaları ve açmış olduğu davalar sonucu idari yargı tarafından iptal edilen, Tüpraş'ın yüzde 65'inin 1.3 milyar dolara satışına basın açıklamanızda yer verilmeyişi unutulmuş olmasından mı kaynaklanmaktadır? Yoksa, kamuoyunda iddia edildiği gibi, ülke mallarının haraç mezat satılmasında, Türk ulusunun bilgi sahibi olmasının istenmemesinden mi kaynaklanmaktadır?
- 3- Söz konusu basın toplantısında, sayın UNAKITAN, SPK'nın da daha önceki kararlarında " bu tür satışların piyasanın allak bullak olmaması için bildirerek yapılmamasını istediğini" belirttikten sonra, toplantıda söz alan Özelleştirme İdaresi Başkanı Metin KILCI'de yüzde 14.76'lık satışın sermaye piyasası mevzuatına göre yapıldığını ifade ederek, söz konusu mevzuata göre IMKB'ye bildirim yapıldığını, SPK'dan geç bildirim yapıldığına dönük kendilerine bir uyarı gelmediğini vurgulamıştır. Kilci, ayrıca "Bu işlemde bütün düzenlemelere ve kurallara uyulduğunu" söylemiştir. Oysa TÜPRAŞ'ın yüzde 14.76'sının satış işlemi, 03.03.2005 tarihinde, o günkü borsa değerinin yüzde 8 altındaki bir fiyatla, ihale edilmeden, başka bir kuruluşa haber verilmeden veya halka arza çıkılmadan gerçekleştiği bilinmektedir. Ayrıca, Sermaye Piyasası Kurulu Yasasının 47/A-1 bendinde "Henüz kamuya açıklanmamış bilgileri kendisine veya üçüncü kişilere menfaat sağlamak amacıyla kullanarak sermaye piyasasında işlem yapanlar arasındaki fırsat eşitliğini bozacak şekilde yarar sağlamak içinden öğrenenlerin ticaretidir" hükmü yer almaktadır.

Yine, aynı yasanın 47/A-3 maddesinde "Açıklamakla yükümlü oldukları bilgileri açıklamayan gerçek kişilerle, tüzel kişilerin yetkilileri ve bunlarla birlikte hareket edenler 2 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 10 milyar liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar" denilmektedir. Bu anlamda, yukarıdaki yasal hükümler dikkate alındığında, gerek sizin gerekse ÖİB Başkanı KILCI' nin, yürürlükteki mevzuata aykırı işlemin yerine getirilmesinden sorumlu olduğunuz ve gerçekleşen işlem ile devleti bilinçli olarak zarara soktuğunuz iddialarını doğrulamakta mıdır?

- 4- Sayın UNAKITAN, Erdemir ihalesine ilişkin bir başka soru üzerine de milyar dolarların büyük paralar olduğunu belirtirken, basın mensuplarına "siz üstüste dizilmiş 1 milyar dolar gördünüz mü? diye yapılan ihalelerin sonucundan duyduğu mutluluğu anlatmaya çalışmıştır. Oysa, satışa konu edilen TÜPRAŞ, elinde 4 rafinerisi olan, yılda yaklaşık 12 milyar dolar ciro yapan, Türkiye'nin en kârlı, en verimli ve en çok vergi veren kuruluşudur. Ve TÜPRAŞ, iki yıllık kârı karşılığında elden çıkarılmıştır. Bu gerçekler ışığında, TÜPRAŞ'ın iki yıllık kârı karşılığı, üst üste dizilmiş 4 milyar 140 milyon dolara satılmasını yeterli görüyor musunuz? Değilse, Türkiye Cumhuriyeti'nin Maliye Bakanı olarak sizce TÜPRAŞ'ın gerçek değeri nedir? Özelleştirme İdaresi değer tespit işlemini hangi esaslara göre yerine getirmiştir?
- 5- Söz konusu basın toplantısında, sayın UNAKITAN, Alıcıların bu paraları kazanıp geldiğini, kendilerinin de "parayı veren düdüğü çalar" mantığı ile hareket ettiğini anlatmıştır. Tüpraş'taki satışın Erdemir'e etkisine ilişkin bir soruyu da "Tüpraş ihalesi bizi sevindirdi. Alıcılar da (gitti paralar) diyordur. Bana gelenler var. Renkleri biraz değişik. Orada ne değer bulursak, demek ki fiyatı buymuş deyip çıkıp gideceğiz" diye yanıtlamıştır" Tüpraş'taki satışın Erdemir'e etkisine ilişkin açıklamalarınızda, "Bana gelenler var, renkleri biraz değişik" ifade edilmiştir. Toplumun bilgi edinme hakkının olduğu dikkate alınarak, Ülkemizin en karlı ve stratejik öneme haiz kurumlarının peş peşe satışa konulmasının ardından "size geldiğini" ifade ettiğiniz kişiler ve şirketler kimlerdir, kamuoyuna açıklayınız? Size gelenlerin "Renkleri biraz değişik" sözünüzle ne kastedilmiştir? Bir buçuk yıl önce TÜPRAŞ'ın yüzde 65'ini 1.3 milyara satıldığını gören kimi firmaların, "Renklerinin biraz değişmesi" gerçekleşen son ihaleden mi kaynaklanmaktadır? Son ihaleden sonra "renklerinin biraz değiştiğini söyleyip ve size geldiğini ifade ettiğiniz kişi yada şirketlerin" sizinle ilişkileri nereden gelmektedir ve geliş nedenleri nedir?
- 6- Sayın UNAKITAN, özel sektörden de Özelleştirme İdaresine kendi mallarını satmaları teklifi geldiğini ifade etmiştir. Özelleştirme İdaresinin çok başarılı satışları sonucunda, kendi mallarının da Özelleştirme İdaresi tarafından satılması için gelen gerçek kişi ve şirketler kimlerdir? Bu şirketler arasında, devletten elde edilen ve şimdi satılmasını isteyen şirket ve gerçek kişiler var mıdır?
- 7- Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa KOÇ "Tüpraş'ın yüzde 51 hissesinin satış ihalesini kazandıklarını, Tüpraş'ın Türkiye açısından son derece stratejik ve değerli bir kuruluş olduğunu" ifade ederek, " ihale sonrasında çeşitli taraflardan ortaklık ve işbirliği için görüşme talepleri almaktayız" demişlerdir. KOÇ' un bu açıklamasında, teklif edilen ortaklık ve işbirliği dikkate alındığında, kamuoyunda abartıldığı gibi yüzde 51 hissenin yüksek fiyatlarla gitmediğini göstermektedir. Zira, TÜPRAŞ zaten yılda yaklaşık 12 milyar dolar ciro yapan, Türkiye'nin en kârlı ve en verimli bir kuruluşu idi. Bu anlamda, Koç'a yapılan tekliflerin, sizin basın toplantısında açıklamış olduğunuz "Tüpraş'ın 6 ay önce borsada satılan, yüzde 14.76 hissesi için "456 milyon dolar, o an en iyi fiyat, en iyi değerdir" açıklamanızla çeliştiğini düşünüyor musunuz?
- 8- Basın toplantınızda, " TÜPRAŞ'ı, KOÇ'mu daha iyi yönetir, biz mi? Şeklinde bir açıklamanız olmuştur. Söz konusu açıklamanızda, özelleştirmeyi yürüten arkadaşlarınızla da gurur duyduğunuzu belirtmektесiniz. Bu açıklamalarınızla, kamuda görev yapan bürokratların, özel sektör yöneticilerine göre yeterliliği olmadığı gibi bir sonuç çıkmış olmuyor mu? Bir yandan, özelleştirme bürokratlarını savunurken, diğer yandan kamu yönetiminde bulunan diğer bürokratları yetersiz görmenizin gerekçeleri nedir? Bununla birlikte, bugün bir çok başarılı bürokratin özel sektörde görev aldığı düşünüldüğünde, kamuda görevli bürokratların başarısız olmasının nedeni siyasi iradenin yönetimi ile ilgili olduğu görüşüne katılıyor musunuz?